

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2010 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Martin Čech

Veřejná obchodní společnost dle nové právní úpravy

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. et Ing. Martin Kohout

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR FULL-TIME STUDIES

2010 - 2013

BACHELOR THESIS

Martin Čech

Public company under new legislation

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor:
JUDr. et Ing. Martin Kohout

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne .....

.....
Martin Čech

Poděkování

Chtěl bych poděkovat JUDr. et Ing. Martin Kohout za odborné vedení, podnětné rady, vstřícnost a motivaci k vypracování této bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na problematiku veřejné obchodní společnosti. Soustřeďuje se na základní otázky týkající se veřejné obchodní společnosti, jako je právní postavení společnosti, jakožto i jejích společníků, založení a vznik společnosti, orgány společnosti, zrušení a zánik, funkce likvidátora, vlastní průběh likvidace. Rovněž se bakalářská práce v úvodu zabývá historickým vývojem veřejné obchodní společnosti. Teoretické poznatky, jsou čerpány z odborných publikací, obchodního zákoníku, nové právní úpravy v zákoně o obchodních korporacích, která od 1.1. 2014 přinese několik změn a literatury, zaměřené na tuto problematiku. Závěr práce shrnuje získané poznatky.

Klíčové pojmy

Likvidace, likvidátor, orgány veřejné obchodní společnosti, společníci, veřejná obchodní společnost, vznik, založení, zánik, zrušení.

Annotation

This Bachelor thesis focuses on public company. It focuses on the fundamental issues relating to public companies, such as the legal status of the company, as well as its shareholders, company formation and incorporation, corporate bodies, cancellation and termination, the office of liquidator, self-liquidation. Also, the work in the introduction describes the historical development of a public company. Theoretical findings are drawn from scientific publications, the Commercial Code, new legislation in the Law on Corporations, from which 1.1. 2014 brings several changes and literature focused on this issue. The conclusion summarizes the lessons learned.

Key words

Companions, extinction, foundation, formativ, liquidation, public company, receiver, repeal.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 STRUČNÁ HISTORIE VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	10
1.1 Počátky, historie a vývoj veřejné obchodní společnosti	10
2 OBCHODNÍ FIRMA, ZALOŽENÍ A VZNIK VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	12
2.1 Zásady obchodní firmy	12
2.2 Druhy obchodních firem.....	13
2.3 Identifikační znaky veřejné obchodní společnosti	14
2.4 Jednání veřejné obchodní společnosti.....	15
2.5 Založení a vznik veřejné obchodní společnosti	16
2.6 Společníci – fyzické, právnické osoby.....	17
2.7 Společenská smlouva veřejné obchodní společnosti	21
3 POSTAVENÍ SPOLEČNÍKŮ VE VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	24
3.1 Práva a povinnosti společníků ve veřejné obchodní společnosti....	24
3.1.2 Podíl ve veřejné obchodní společnosti.....	29
3.2 Zánik účasti společníka ve veřejné obchodní společnosti.....	30
3.2.1 Vyloučení společníka na základě rozhodnutí soudu	31
3.2.2 Výpověď společníka.....	32
4 ORGÁNY V.O.S.....	34
4.1 Obchodní vedení veřejné obchodní společnosti	38
4.2 Podnik veřejné obchodní společnosti.....	39
5 ZRUŠENÍ A ZÁNİK VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI.....	41
5.1 Zrušení veřejné obchodní společnosti	41
5.2 Zrušení veřejné obchodní společnosti bez likvidace	43
5.3 Zrušení veřejné obchodní společnosti s likvidací	44
ZÁVĚR.....	48

ÚVOD

Veřejná obchodní společnost je jednou z možných právních forem podnikání na území České republiky. Tento typ obchodní společnosti se řadí mezi společnosti osobní, a je jedním z nejjednodušších a historicky nejstarších možných typů společnosti. Důvod je jednoduchý, veřejná obchodní společnost nemá povinnost vytvářet základní kapitál. Ovšem toto pozitivum má i svou zápornou stránku, kterou je ručení společníků, neomezeně celým svým majetkem.

Z tohoto důvodu spousta začínajících podnikatelů raději zvolí jinou variantu společnosti, jelikož obavy ze ztráty celého svého majetku zde hrají velkou roli. Co se týče celkové struktury veřejné obchodní společnosti, je velice jednoduchá. Skládá se ze společníků, statutárního orgánu a rozhodnutím společníků, lze zřídit prokuru.

Cílem této bakalářské práce je poznání a rozbor základních otázek, týkajících se veřejné obchodní společnosti a problematiky s tím související, jelikož je zde nová právní úprava, a to zákon o obchodních korporacích, kde je veřejná obchodní společnost upravena.

Metody práce jsou analýza, komparace, standartní a nadstandartní metody interpretace.

První kapitola bakalářské práce je věnována stručné historii, od středověku, kdy a z čeho vznikly první veřejné obchodní společnosti přes období absence její právní úpravy až po dobu obnovení a znovu zavedení soukromého podnikání.

Druhá kapitola se zabývá pojmem obchodní firma, jejími druhy, znaky, zásadami, které je nutné dodržovat a jednáním veřejné obchodní společnosti, dále je zaměřena na vznik a založení veřejné obchodní společnosti, jejími společníky z hlediska fyzických, právnických osob, podmínky, které je nutné splňovat, před vznikem a založení společnosti, jako je například získání živnostenského oprávnění a jeho druhy, v neposlední řadě na náležitosti společenské smlouvy.

Třetí kapitola této práce je věnována především právům a povinnostem společníků, způsobům zániku jejich působení ve veřejné obchodní společnosti.

Čtvrtá kapitola je věnována orgánům veřejné obchodní společnosti, nejdříve se zabývá statutárním orgánem, jeho vznikem a zánikem a poté obchodním vedením společnosti, taktéž vzniku pověření do této funkce a možným důvodům odstoupení z funkce.

Pátá a tím také poslední kapitola bakalářské práce se zabývá otázkou zrušení a zániku veřejné obchodní společnosti, možnými způsoby, jak toho dosáhnout. Do této kapitoly, je zahrnuta i problematika osoby, jmenované do funkce likvidátora společnosti, je zde objasněn vznik této funkce, její zánik, povinnosti a vlastní průběh likvidace.

1 STRUČNÁ HISTORIE VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

První kapitola této bakalářské práce je zaměřena zpět do historie veřejné obchodní společnosti, na její úplné počátky a její první vznik, který je ve stručnosti shrnut. Počátky veřejné obchodní společnosti je možné vystopovat již ve středověku. „*Veřejná obchodní společnost patří k těm historicky nejstarším.*“¹ Jako hlavním důvodem vzniku veřejné obchodní společnosti, byla snaha o rozvinutí obchodu. Tedy již ve vrcholném středověku, stejně tak, jako je tomu dnes, byla veřejná obchodní společnost zakládána za účelem společného podnikání a dosažení zisku. Zakladatelé se nepodíleli, pouze na zisku, ale stejně tak na ztrátách společného podnikání a to stejným, či poměrným podílem.

1.1 POČÁTKY, HISTORIE A VÝVOJ VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI²

Za předchůdce veřejné obchodní společnosti se dají považovat takzvané „society“, které byly různých druhů, jako příklad lze uvést některé z prvních societ, které vůbec byly: Societas questus, Societas negotii (obchodní společnost), jedna z prvních římsko právní Societas iuris civilis.

Po zmíněných societách přišly takzvané „Compagnie“. Compagnie se od societ odlišovaly hlavně tím, že nebyly zakládány například za účelem pouze jednoho obchodu, jako society, ale jako jejich hlavním znakem pro provozování, kterým se vyznačovaly, bylo provozování činnosti trvale, nebo dlouhodobě. V 15. století, na území Itálie dostala veřejná obchodní společnost takovou právní úpravu, která je platná dodnes a to i na našem území. Samozřejmě byla již mnohokrát upravována a novelizována, ale přesto kořeny úpravy z 15. století zůstávají podobné.

Na území České republiky můžeme počátky veřejné obchodní společnosti vystopovat také již ve středověku. V počátcích ji není možné nalézt pod označením

---

¹ PELIKÁNOVÁ, I., ČERNÁ, S. a kolektiv.: *Obchodní právo: společnosti obchodního práva a družstva 2. 2 díl*, Praha: ASPI a.s., 2006. s.301. ISBN: 80-7357-149-8

² Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.3-6. ISBN 978-80-7357-383-6

veřejná obchodní společnost, ale pod označením „Tovaryšstvo“. Její první právní úprava se objevila již roku 1734 v řádu císaře Karla VI. a poté byla veřejná obchodní společnost upravena ve článku číslo 85. všeobecného obchodního zákoníku.

Po roce 1945, nastalo ne jenom pro veřejnou obchodní společnost, ale i pro celou sféru soukromého podnikání na našem území velice nepřijemné a kritické období. Politický systém, který vládl na našem území byl proti veškerému soukromému podnikání a na našem území začalo znárodňování soukromých podniků. Absence v právní úpravě jak pro veřejnou obchodní společnost, tak pro celé soukromé podnikání byla velice dlouhá. Tato absence v právní úpravě trvala od roku 1951 až do roku 1990, tedy téměř 40 let.

Po roce 1989, bylo potřeba pozvednout tržní ekonomiku. Po dlouhých 40 letech bez soukromého podnikání, bylo znovu zavedeno, povoleno a právně upraveno soukromé podnikání. S účinností od 1.5.1990 byla přijata novela hospodářského zákoníku, zákonem číslo 103/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů, kde byla veřejná obchodní společnost sice upravena pouze v 7 paragrafech, ale jako největší změna se považuje to, že po přijetí této novely byla veřejná obchodní společnost prohlášena za osobu právnickou. Tato změna byla uvedena v paragrafu 106 odstavce 1, hospodářského zákoníku.

Další změna pro veřejnou obchodní společnost přišla s účinností od 1.1.1992 a to zákonem číslo 513/1991 Sb. obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. V roce 1990 byla tedy veřejná obchodní společnost prohlášena za právnickou osobu, což přineslo velkou řadu změn, oproti historii, kdy právnickou osobou nebyla. Veřejná obchodní společnost jako právnická osoba začala mít způsobilost k právním úkonům a povinnostem. V návaznosti na to, že byla veřejná obchodní společnost prohlášena za právnickou osobu je níže uveden výčet pojmových znaků:

1. Vznik, existence a zánik na základě zákona
2. Právní subjektivita
3. Způsobilost k právním úkonům
4. Deliktní způsobilost
5. Organizační struktura právnické osoby
6. Název právnické osoby
7. Sídlo právnické osoby
8. Státní příslušnost právnické osoby.

Na základě této kapitoly je zřejmé, že historie veřejné obchodní společnosti byla stručně objasněna, od jejích počátků ve středověku až po rok 1992.

2 OBCHODNÍ FIRMA, ZALOŽENÍ A VZNIK VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Pod pojmem obchodní firma nalezneme, pod čím je společnost zapsána do obchodního rejstříku, kde se dále rozděluje na kmen obchodní firmy a dodatek.

V dodatku se nachází, jak je firma označena. Zde je několik možností, jak může být v obchodním rejstříku zapsána, například jako: veřejná obchodní společnost, nebo si lze vybrat ze zkratk jako jsou: v.o.s., nebo veř. obch. spol.³ Když je společnost zapisována do obchodního rejstříku, je možné si vybrat pouze jeden z těchto možných dodatků a pod zvoleným dodatkem bude společnost činit právní úkony. Pokud se tedy společnost rozhodne zapsat do obchodního rejstříku pod dodatkem veř. obch. spol., není již možné, aby vystupovala nebo právně jednala pod dodatkem v.o.s., nebo jiným. Je ale nezbytně nutné zmínit v debatě o dodatku společnosti, že pokud by byla vypsána faktura s jiným (tedy špatným) dodatkem společnosti, v tomto případě je právní úkon, úkonem platným. Obchodní firma je jeden z několika identifikačních znaků veřejné obchodní společnosti.⁴⁵

2.1 ZÁSADY OBCHODNÍ FIRMY

Tato kapitola bude zaměřena na některé ze zásad veřejné obchodní společnosti, bez kterých by vlastně ani nemohla existovat. Jako první zásada, je zásada individualizační. Je to jedna z nejdůležitějších zásad obchodní firmy, jedná se o zásadu odlišit se od ostatních podnikatelských subjektů, aby nedocházelo k jejich záměně. Do obchodního rejstříku nelze zapsat ani společnost, která již zanikla, právě z toho důvodu, aby nedocházelo například ke zmatení spotřebitelů, nebo jiných subjektů.

Jako další ze zásad je zásada jasnosti a určitosti. Princip této zásady spočívá v jasném určení obchodní firmy tak, aby byla snadno identifikována i „lajkem“ či

---

³ Zpracováno dle: PELIKÁNOVÁ, I.: *Komentář k obchodnímu zákoníku*. 2.díl, LINDE PRAHA a.s., 1995, s.141. ISBN:80-85647-52-4

⁴ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.19-21. ISBN 978-80-7357-383-6

⁵ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §8,s.8-9. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

průměrným člověkem. Jako neuznávané označení obchodní firmy je například několik písmen, ze kterých nelze vůbec odvodit, o co by se mělo jednat. Na druhou stranu, uznatelný název je například označení: Půjčovna aut Audi v.o.s.⁶

„K dalším zásadám, které musí být dodržovány při tvorbě firmy, patří zásada pravdivosti a jednotnosti.“⁷

2.2 DRUHY OBCHODNÍCH FIREM

Jak bylo uvedeno v předešlé kapitole, má obchodní firma veřejné obchodní společnosti dvě základní složky. První složka je kmen, který může být:

1. Osobní

Zde jsou užity, jak již vyplývá z názvu, osobní jména a to fyzických osob, nebo společníků, zvolení, které ze jmen zde bude, je čistě na zakladatelích společnosti. Je-li zde použito jméno společníka, který již ve firmě nefiguruje z jakýchkoliv důvodů, není nutné název měnit, pokud k jeho užívání dá společník souhlas. V případě smrti společníka, kterého bylo jeho jméno použito v názvu, dává tento souhlas jeho právní zástupce.

2. Věcná

V tomto se nachází patrný předmět podnikání veřejné obchodní společnosti. Cílem tohoto, je proniknout do podvědomí potencionálním spotřebitelům, zákazníkům, konkurenci atd. Může se jednat například o název, jako je První česká stavební v.o.s., nebo Nejlepší české stavebnictví v.o.s. a podobně, který ihned upoutá vaši pozornost, třeba právě proto, že se jedná o název velmi povznešený.

3. Smíšené

Jedná se většinou o nějaké smíšení, spojení věcné a osobní obchodní firmy. Mimo uvedené dodatky veřejné obchodní společnosti existuje ještě také dovětek.

Dovětek je forma, která označuje, že se určitá společnost nachází v likvidaci. Tento dovětek je povinný a to proto, aby třetím osobám bylo ihned jasné, že subjekt ukončil svoji činnost. Tyto uvedené dodatky jsou obligatorní,

---

⁶ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.22-23. ISBN 978-80-7357-383-6

⁷ ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P., JEŽEK, J. a kolektiv: *Kurs obchodního práva, obecná část, soutěžní právo*. 2 vyd. Praha: C.H. BECK, 2007.s.113. ISBN: 978-80-7179-583-4

dále máme ještě dodatky fakultativní. Mezi fakultativní dodatky patří dodatek uvedení sídla, atd.⁸

2.3 IDENTIFIKAČNÍ ZNAKY VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

První identifikační znak veřejné obchodní společnosti je její sídlo, které musí mít každá a to bez výjimek. Musí zde být uvedena adresa, kde se daná veřejná obchodní společnost nachází, nebo tedy alespoň její vedení a lze jej na této adrese zastihnout. Není tedy možné, aby se na uvedené adrese veřejné obchodní společnosti nacházela pouze schránka, nebo v horším případě sklepní koj, tedy fiktivní adresa, na které není možné nikoho ze společnosti nikdy zastihnout či kontaktovat. Sídlo veřejné obchodní společnosti se uvádí do společenské smlouvy. Došlo by-li k situaci zjištění, že daná veřejná obchodní společnost má v obchodním rejstříku zapsané jiné, než skutečné sídlo, může soud rozhodnout a to i bez návrhu o zrušení a likvidaci společnosti.⁹

Jako další identifikační znak je identifikační číslo, které stejně tak jako sídlo musí mít každá veřejná obchodní společnost. Identifikační číslo se nejčastěji označuje jako IČ, nebo ID.Č. a je přiřazováno společnosti rejstříkovým soudem při zápisu do obchodního rejstříku. Jako charakteristiku identifikačního čísla lze krátce uvést, že se jedná pouze o číselný kód.¹⁰

Dalším ze znaků veřejné obchodní společnosti je daňové identifikační číslo, jehož zkratka je DIČ. Jedná se stejně tak jako u identifikačního čísla o číselný kód. Tento kód získá každý, kdo získá povolení k provozování podnikatelské činnosti u finančního úřadu, u kterého je povinen se po získání tohoto povolení do 30 dnů zaregistrovat. Slouží k potřebě správě daní a poplatků.¹¹

---

⁸ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §9,s.9. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

⁹ Zpracováno dle: PRÁVNÍ RÁDCE.: *Sídlo právnických osob*. [online]. 1996-2013 [2013-06-04]. Dostupné z: <http://pravniciradce.ihned.cz/c1-22647820-sidlo-pravnicky-ch-osob>

¹⁰ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.30. ISBN 978-80-7357-383-6

¹¹ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.30. ISBN 978-80-7357-383-6

2.4 JEDNÁNÍ VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Jednání veřejné obchodní společnosti, lze rozdělit do dvou kategorií a to na jednání osobní a na jednání zástupcem.

Tato kapitola je nejprve zaměřena na jednání osobní. Tímto jednáním je jednání statutárním orgánem, jelikož v.o.s je právnickou osobou. Tento orgán jedná za veřejnou obchodní společnost ve všech věcech, jelikož je jeho součástí.¹²

Druhá kategorie jednání, je tedy jednání zástupcem, které se dále dělí na zákonné zastoupení, smluvní zastoupení, opatrovnictví a prokuru.

Prokura- pro tento způsob jednání je nutné nejdříve prokuru ve veřejné obchodní společnosti zřídit. Tuto činnost má na starosti a v kompetenci statutární orgán společnosti, pokud zde není překážka, že společenská smlouva prokuru zakazuje, nebo vylučuje.

„Prokurou zmocňuje podnikatel prokuristu ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc. Prokuru lze udělit jen fyzické osobě.“¹³ Prokuristou se může stát pouze fyzická osoba a to jak občan naší republiky, tak občan ze zahraničí, který splňuje dané požadavky, tedy pokud má způsobilost k právním úkonům. Zřízení prokury je na základě listiny a dohodě o jejím zřízení. Pokud jsou tyto body splněny, zbývá už jen poslední krok, kterým je zápis do obchodního rejstříku. V okamžik zápisu je udělení účinné a prokurista může za společnost jednat.¹⁴

Problematika zařízení prokury, byla již dostatečně popsána a nyní se nabízí otázka zániku prokury. Zánik prokury je možný několika možnými způsoby, které jsou například:

1. Smrtí prokuristy
2. Zánikem veřejné obchodní společnosti
3. Výpovědí prokuristy
4. Doručení odvolání prokury ze strany veřejné obchodní společnosti prokuristovi

¹² Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §13,s.9. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

¹³ Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §14(1),s.10. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

¹⁴ Zpracováno dle: DVORÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.37-38. ISBN 978-80-7357-383-6

5. Dohodou stran
  6. Uplynutím času, pro který byla prokura zřízena, nebo založena veřejná obchodní společnost
  7. Prohlášením konkursu na majetek dlužníka
  8. Ztrátou způsobilosti prokuristy k právním úkonům
- Zrušení prokury má v kompetenci, stejně tak, jako její vznik statutární orgán veřejné obchodní společnosti. Prokura se tedy ruší na základě jednoho z výše uvedených bodů a na základě toho, je vymazána z obchodního rejstříku.¹⁵

2.5 ZALOŽENÍ A VZNIK VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Založení a vznik veřejné obchodní společnosti, jsou dvě odlišné fáze, které jsou obě velice důležité, jelikož bez založení veřejné obchodní společnosti nemůže společnost vzniknout a naopak. V této kapitole bude tato problematika objasněna.

První krok, kterým se tato kapitola zabývá, je založení společnosti.

V první řadě musí přijít nějaký nápad, ať již jedné, nebo více osob. Tedy nápad, nebo dá se říci myšlenka, jaká společnost by měla být založena a za jakým účelem podnikání. V první řadě, je tedy důležité, mít tyto věci jasně dané a promyšlené, jelikož bez myšlenky a nápadu, nebude žádná společnost. Dále následuje důkladné promyšlení podnikatelského plánu, tento krok je pro společnost velice důležitý, jelikož se na podnikatelském plánu, bude vyvíjet celá budoucnost společnosti, její výnosy, úspěchy a také samozřejmě neúspěchy společnosti, které k soukromému podnikání neodmyslitelně patří, ať již chceme, nebo nechceme. V podnikatelském plánu by se zakladatel, nebo zakladatelé měli zaměřit především na konkurenci a konkurenci schopnost společnosti, které je v dnešní době nespočetně velké množství a není jednoduché být lepší než ostatní, dále také na stránku společnosti, nebo čím může společnost na trhu vyniknout, zaujmout a získat si zákazníky. Těmito otázkami a mnoha dalšími je potřeba se důkladně zabývat a do posledního detailu promyslet. Mohlo by se snadno stát, že z unáhleného rozhodnutí a menší chybě se z této malé chyby postupem času stane

---

¹⁵ Zpracováno dle: DVORÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.39. ISBN 978-80-7357-383-6

velký problém pro veřejnou obchodní společnost a může vést třeba až k jejímu úplnému zániku.¹⁶

Před samotným založením a vznikem veřejné obchodní společnosti a jejím podstatným náležitostem k tomuto kroku, je nezbytné definovat veřejnou obchodní společnost celkově z hlediska společníků, kdo ji může založit a podmínky založení, jak, kým a za jakých podmínek může být založena.

2.6 SPOLEČNÍCI – FYZICKÉ, PRÁVNICKÉ OSOBY

Veřejná obchodní společnost, nemůže být založena pouze jedním zakladatelem, jako je to možné u některých z jiných společností. Veřejnou obchodní společnost lze založit nejméně dvěma, či více zakladateli. Řadí se mezi osobní obchodní společnosti, ve které jak již bylo zmíněno podnikají nejméně dvě osoby pod společnou firmou a ručí za závazky společnosti nerozdílně, celým svým majetkem. Je tedy právnickou osobou, která se vždy zapisuje do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku podepisují všichni společníci a k tomuto návrhu se dokládá společenská smlouva. Veřejná obchodní společnost musí být založena za účelem podnikání. Pokud by byla založena za jiným účelem, je neplatná. Identickým a typickým znakem pro veřejnou obchodní společnost je, že nevytváří základní kapitál, ale pokud se společníci dohodnou, zapíší to do společenské smlouvy, není to žádný problém, ale jelikož je to zapsáno ve společenské smlouvě, je toto rozhodnutí závazné.¹⁷¹⁸

Fyzické osoby jako společníci

Společníkem veřejné obchodní společnosti může být fyzická osoba, která splňuje všeobecné podmínky pro provozování živnosti. Tato podmínka je velice lehce odůvodnitelná a to tak, že se předchází tomu, aby se společníkem ve veřejné obchodní společnosti nemohla stát osoba, která je například nezpůsobilá k právním úkonům, nebo byla v minulosti trestně stíhána za nějaký podvod, či dokonce zbavena svých práv.¹⁹ Nyní zpět ke všeobecným podmínkám pro provozování živnosti a jejich výčet.

---

¹⁶Zpracováno dle: JONES, G.: *Začínáme podnikat: Starting up*. 1 vydání, Plzeň: IDEA, Industrial Development Agency, 1992, s. 1-3. ISBN 80-901303-0-5

¹⁷Zpracováno dle: IPODNIKATEL.CZ, SPECIALIZOVANÝ PORTÁL PRO ZAČÍNÁJÍCÍ PODNIKATELE.: *Veřejná obchodní společnost*. [online]. 2011 [2013-06-04]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zalozeni-obchodni-spolecnosti/jak-zalozit-verejnou-obchodni-spolecnost-v-o-s.html>

¹⁸ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §76, s.33. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

¹⁹ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §76(2), s.33. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

Všeobecné podmínky pro provozování živnosti.

Tyto podmínky jsou definovány v § 6 odstavce 1 živnostenského zákona a jedná se o následující:

1. Plnoletost (dosažení věku 18 let)
2. Způsobilost k právním úkonům
3. Bezúhonnost (čistý trestní rejstřík)²⁰

Mohou ale nastat překážky pro provozování živnosti, mezi které lze zahrnout například, že společníkem ve veřejné obchodní společnosti nemůže být osoba, na jejíž majetek je vyhlášen konkurs, osoba které je uložen zákaz provozování živnosti v podobném, nebo stejném oboru podnikání ve kterém chce být společníkem. Nyní něco málo k definici a rozdělení živnosti. Živnost je samostatná činnost provozovaná pod vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost, za účelem dosažení zisku.

Kromě výše uvedených podmínek jsou i podmínky zvláštní, pro jejich splnění je třeba mít například odbornou způsobilost atd. Zřizuje-li si živnostenské oprávnění právnická osoba, jako je veřejná obchodní společnost, musí tyto podmínky splňovat její odpovědný zástupce. Nejsou-li jedny z těchto podmínek splněny, jedná se o překážku v provozování živnosti a živnost nelze provozovat.

Živnosti se rozdělují na dvě základní kategorie a to za 1) Živnosti ohlašovací, které se dále dělí na další podkategorie.

- a) živnosti volné
- b) živnosti vázané
- c) živnosti řemeslné

Právo provozovat živnosti ohlašovací, vzniká při splnění podmínek stanovených zákonem – ohlášením.

a) Živnost volná

Živnost volná je živnost opravňující k výkonu činností, pro jejichž provozování, tento zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. K získání živnostenského oprávnění pro živnost volnou, musí být splněny všeobecné podmínky. Obory činností, které do této živnosti náleží, jsou uvedeny v příloze č. 4 živnostenského zákona. Celkem je zde uvedeno 80 živností volných.

---

²⁰ BUSINESSCENTER.CZ.: *Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání*. §6. [online]. 1998-2013 [2013-06-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/>

b) Živnosti vázané

U zřizování živnosti vázané jsou dány podmínky pro provozování této živnosti, jedná se například o odbornou, či jinou způsobilost. Tyto živnosti jsou podmíněny (vázány) nějakým osvědčením, potvrzením, nebo jiným oprávněním dle zvláštního předpisu. Na základě některého z těchto osvědčení, či potvrzení má držitel právo provozovat živnost, která vyžaduje odbornou způsobilost k provozování.

c) Živnosti řemeslné

U těchto živností musí být splněny, jak podmínky všeobecné, tak podmínky zvláštní pro provozování živnosti, zákon stanoví, ze kterých dokladů se prokazuje, například praxe v oboru, odborná příprava atd..

2) Živnosti koncesované

V současném živnostenském zákoníku jsou živnosti koncesované definovány takto: Osoba, která se rozhodla provozovat koncesovanou živnost, musí požádat o vydání koncesní listiny u živnostenského úřadu.

Předmět podnikání u živností koncesovaných (v žádosti) je třeba uvést v plném, nebo částečném rozsahu.²¹

Pokud je k provozování živnosti, dle zvláštních předpisů ze zákona nutné oprávnění, povolení, souhlas, nebo vyjádření orgánu státní správy, živnostenský úřad mu předloží žádost o koncesi, spolu se všemi doklady předloženými žadatelem o koncesi, které je nezbytné k zaujetí stanoviska.

Jelikož, veřejná obchodní společnost nebyla vždy právnickou osobou, náležitosti a doklady, které jsou nutné při ohlašování živnosti a to jak fyzickou, tak právnickou osobou pro porovnání rozdílů viz níže uvedené jsou:

.U fyzické osoby se jedná o:

- jméno, příjmení, bydliště, státní občanství, rodné číslo
- obchodní firma
- předmět a místo podnikání
- identifikační číslo
- datum zahájení provozování živnosti
- prohlášení, že soud neuložil zákaz činnosti
- je-li pověřen obchodní zástupce, tak jeho údaje

---

²¹Zpracováno dle: KORÁB, V., MIHALISKO, M.: *Založení a řízení společnosti: společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost*. Brno: Computer press a.s., 2005.s.91-96. ISBN: 80-251-0592-X

- výpis z rejstříku trestů
- prokázání odborné způsobilosti
- výpis z obchodního rejstříku
- doklad o zaplacení poplatku
- vlastnické právo k prostorám, kde je uvedeno místo podnikání

Tento výčet náležitostí a dokladů týkal fyzické osoby a teď již k náležitostem právnické osoby, kterou je veřejná obchodní společnost nyní:

- obchodní firma, právní forma, sídlo, statutární orgán
- identifikační číslo
- předmět podnikání a provozovna
- datum zahájení provozování živnosti
- údaje o odpovědném zástupci
- prohlášení, že ji soud neuložil zákaz činnosti
- výpis z rejstříku trestů odpovědného zástupce
- odborná způsobilost odpovědného zástupce
- doklad o založení, nebo vzniku právnické osoby
- prohlášení odpovědného zástupce
- zaplacení správního poplatku

Živnostenský úřad u ohlašovacích živností vydá do 15 dnů od ohlášení živnosti živnostenský list a u živností koncesovaných je tato lhůta poněkud delší, je to 60 dní.

Společníkem ve veřejné obchodní společnosti může být tedy i právnická osoba, avšak její práva a povinnosti jako společníka vykonává statutární orgán společnosti. Právnická osoba, nemá žádnou výhodu oproti fyzické osobě, vztahují se na ni stejné podmínky, jako na osobu fyzickou z hlediska společníka.²²

---

²² Zpracováno dle: ZICHOVÁ, J.: *Živnostenské podnikání*. 1.vydání, Brno: KEY Publishing s.r.o., 2008, s.143-147. ISBN 978-80-7418-001-9

2.7 SPOLEČENSKÁ SMLOUVA VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Po takzvané myšlence a důkladném sestavení podnikatelského plánu veřejné obchodní společnosti je čas přejít ke společenské smlouvě.

Je logické, že bez společenské smlouvy, stejně tak jako bez spousty dalších kroků, nemůže veřejná obchodní společnost vzniknout.

Společenská smlouva je základním dokumentem společnosti. Je to dvou, či vícestranný právní úkon, který je v písemné podobě a musí na ní být úředně ověřené podpisy všech zakladatelů společnosti, pokud se k podpisu nedostavili osobně. Společenská smlouva může být také uzavřena na základě plné moci pověřenou osobou, avšak plná moc musí být taktéž v písemné formě a podpis na ni úředně ověřen. Jedná-li se o tento způsob, připojuje se plná moc vždy ke společenské smlouvě.²³

Co se týče náležitostí společenské smlouvy, jsou dva druhy údajů. Jako první jsou údaje povinné a druhé nepovinné. Mezi povinné náležitosti patří dle §78,odst.1 obch. z.:, *Společenská smlouva musí obsahovat a) firmu a sídlo společnosti, b) určení společníků uvedením firmy, nebo názvu a sídla právnické osoby, nebo jména a bydliště fyzické osoby, c) předmět podnikání společnosti.*²⁴ S příchodem nové právní úpravy a to zákon o obchodních korporacích s účinností od 1.1.2014, musí společenská smlouva dle §98 odstavce b), *„předmět podnikání společnosti nebo údaj, že byla založena za účelem správy vlastního majetku.“*²⁵

A dle §103 odst.1:., *Připouští-li to společenská smlouva, může společník za podmínek ve společenské smlouvě určených a se souhlasem všech společníků splnit svou vkladovou povinnost také provedením, nebo prováděním nebo poskytnutím nebo poskytováním služby. V takovém případě obsahuje společenská smlouva i ocenění prováděné práce nebo poskytované služby nebo způsob ocenění.*²⁶

Mezi nepovinné(dobrovolné) náležitosti patří například:

- určení, kdo bude jmenovat likvidátora společnosti

²³ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §57,s.22. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

²⁴ Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §78,s.33. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

²⁵ Zákon č. 90/2012 Sb. O obchodních společnostech a družstvech(zákon o obchodních korporacích). In: *Úplné znění: zákon o obchodních korporacích 2014*. §98(b),s. 18,číslo 901. Praha: Sagit, a.s., podle stavu k 1.3.2013 ISBN: 978-80-7208-921-5

²⁶ Zákon č. 90/2012 Sb. O obchodních společnostech a družstvech(zákon o obchodních korporacích). In: *Úplné znění: zákon o obchodních korporacích 2014*. §103(1),s. 18,číslo 901. Praha: Sagit, a.s., podle stavu k 1.3.2013 ISBN: 978-80-7208-921-5

- pověření některého ze společníku na pozici obchodního vedení
- přechod podílu na dědice, nebo právního zástupce atd..²⁷

Dalším bodem této podkapitoly je změna společenské smlouvy. Změnu společenské smlouvy je možné provést kdykoliv, po vzájemné dohodě všech společníků, nebo se souhlasem většiny společníků, pokud je to dáno ve společenské smlouvě (většinový způsob rozhodování). Při změně společenské smlouvy musí být zřetelné, o jakou změnu se v ní jedná, aby tato změna byla platná. I při zakotvení bodu ve společenské smlouvě ohledně většinového rozhodování, musí být proveden zápis o této změně a úředně ověřeny podpisy těch společníků, kteří pro tuto změnu rozhodli, v jiném případě by se jednalo o neplatnou změnu společenské smlouvy. Jako dalším z důvodů, který vede ke změně společenské smlouvy je to, že došlo k vyloučení společníka z veřejné obchodní společnosti na základě rozhodnutí soudu.²⁸

Nyní, když byla objasněna stránka založení, změna a náležitosti společenské smlouvy, je také potřeba zaměřit se na to, co a jak je potřeba při zrušení společenské smlouvy. Co se týče společenské smlouvy, jsou jasně dána kritéria, jako u všech jiných postupů. Společenská smlouva vždy zaniká ke dni zaniknutí veřejné obchodní společnosti. Není tedy možné, aby společenská smlouva byla zrušena dříve, než-li veřejná obchodní společnost zanikne. Nemůže být zrušena, ani nikterak nahrazena jinou společenskou smlouvou.²⁹

Obchodní rejstřík

„Obchodní rejstřík je právní institut, se kterým se v právu obchodních společností setkáváme téměř na každém kroku.“³⁰

„Veřejná obchodní společnost vzniká po právu jako právnická osoba, teprve dnem zápisu do obchodního rejstříku, tedy na základě legalizace.“³¹

Obchodní rejstřík je veřejným seznamem, do kterého se zapisují údaje o podnikatelích a subjektech, které mají postavení podnikatele. Obchodní rejstřík je v elektronické podobě a vede ho příslušný rejstříkový soud, což jsou krajské soudy.

²⁷ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.70. ISBN 978-80-7357-383-6

²⁸ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.71-72. ISBN 978-80-7357-383-6

²⁹ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.73. ISBN 978-80-7357-383-6

³⁰ ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P., JEŽEK, J. a kolektiv: *Kurs obchodního práva, obecná část, soutěžní právo*. 2 vyd. Praha: C.H. BECK, 2007. s.113. ISBN: 978-80-7179-583-4

³¹ PELIKÁNOVÁ, I., ČERNÁ, S. a kolektiv.: *Obchodní právo: společnosti obchodního práva a družstva 2. 2. díl*, Praha: ASPI a.s., 2006. s.321. ISBN: 80-7357-149-8

„Rejstříkový soud vede pro každého zapsaného podnikatele, organizační složku podniku, podnik zahraniční osoby, anebo jeho organizační složku, zvláštní vložku, ledaže zákon stanoví jinak. Součástí obchodního rejstříku je sbírka listin.“³² Rejstříkový soud bez zbytečného odkladu po zápisu společnosti zveřejní zápis společnosti do obchodního rejstříku, jeho změnu, nebo výmaz. Rovněž uloží listiny, do sbírky listin.³³ Obchodní rejstřík je dostupný veřejnosti, každý do něj může nahlížet a pořizovat si z něj kopie, či výpisy. Rodné číslo se do obchodního rejstříku zapisuje, ale neuvádí se ve výpisu.³⁴ Do obchodního rejstříku můžeme nahlížet například na internetovém portálu www.justice.cz. „Návrh na návrh na zápis lze podat pouze na formuláři; podpis musí být úředně ověřen. Návrh na zápis musí být doložen listinami o skutečnostech, které mají být do obchodního rejstříku zapsány, a listinami, které se zakládají do sbírky listin.“³⁵

Do obchodního rejstříku se zapisují údaje:

- obchodní společnost
- firma
- IČO
- sídlo společnosti
- statutární orgán společnosti
- základní kapitál společnosti (povinný i dobrovolný)
- předmět podnikání
- vstup společnosti do likvidace a osoba likvidátora
- odštěpné závody a jejich vedoucí
- podnikatelé
- společníci³⁶

---

³² Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §27(3),s.12. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

³³ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §27(4),s.12. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

³⁴ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §28(1)(2),s.12. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

³⁵ Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §32(1)(2),s.13. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

³⁶ Zpracováno dle: KORÁB, V., MIHALISKO, M.: *Založení a řízení společnosti: společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost*. Brno: Computer press a.s., 2005.s.123. ISBN: 80-251-0592-X

3 POSTAVENÍ SPOLEČNÍKŮ VE VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI³⁷

Tato kapitola je věnována společníkům ve veřejné obchodní společnosti. Začíná tím, jak vůbec vzniká účast společníka a poté jeho právní postavení.

Mezi společníkem a společností je vztah, označovaný jako společenský poměr. Tedy vztah, který má společník vůči veřejné obchodní společnosti z pohledu práv a povinností, nejen k ní, ale také ke všem společníkům. Je několik způsobů, jak vzniká účast společníka ve veřejné obchodní společnosti. Jako první způsob a také nejčastější je ten, že účast společníka vznikne při nově zakládané veřejné obchodní společnosti. Jímž se stane při zakládání společenské smlouvy a zapsáním do obchodního rejstříku.

Dalším způsobem, jak může vzniknout účast společníka ve veřejné obchodní společnosti, je přistoupením, toto je však podmíněno změnou společenské smlouvy. Tímto přistoupením, není nový společník nijak diskriminován, ani zvýhodňován oproti ostatním zakladatelům veřejné obchodní společnosti do níž přistoupil a má stejná práva a povinnosti, jako ostatní.

Dále to může být na základě přechodu veškerých práv a povinností nějaké právní skutečnosti. Tedy, že na konkrétní danou osobu přecházejí všechny práva a povinnosti, které měl jeho předchůdce a on je zdědil po jeho smrti.

3.1 PRÁVA A POVINNOSTI SPOLEČNÍKŮ VE VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Tato podkapitola je zaměřena na práva a povinnosti společníků ve veřejné obchodní společnosti. Nejdříve obecně: všichni společníci ve veřejné obchodní společnosti musí plnit všechny své povinnosti a práva, s výjimkou, kdy zákon umožňuje, že některý ze společníků se rozhodne, nějaká práva nevykonávat a s ostatními společníky se na tom domluví. Toto rozhodnutí ovšem nesmí přivozovat

---

³⁷ Zpracováno dle: DVORÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.81-83. ISBN 978-80-7357-383-6

škodu na úkor společnosti. Dle zákona č.90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech(zákon o obchodních korporacích):„*V případě, kdy je společníkem právnická osoba, vykonává společnická práva a povinnosti jí pověřený zmocněnec, kterým může být pouze fyzická osoba.*“³⁸ Nyní již k jednotlivým právům a povinnostem.

Ručení společníků

Jak bylo již zmíněno, v jedné z předešlých podkapitol bakalářské práce, společníci ve veřejné obchodní společnosti, ručí za závazky celým svým majetkem nerozdílně a společně po celou dobu trvání společnosti. Není tedy možné, aby se jeden ze společníků rozhodl, že za společnost bude ručit například jen nějakým dílem svého majetku. Snadno se tedy může stát, že se nějaký ze společníků dostane do velmi nepříznivé situace a to ne jenom, že jeho závazky převýší jeho výděly ve veřejné obchodní společnosti, ale také může přijít o celý svůj majetek. Společník se stává dlužníkem, ale až tehdy, kdy veřejná obchodní společnost, jakožto hlavní dlužník již není schopna své dluhy splácet. V případě pohledávky vůči veřejné obchodní společnosti se věřitelé v první řadě obracejí na ni a až poté, co by se jim nedostalo žádné odpovědi, nebo vyjádření se mohou obrátit se svou pohledávkou na jednoho, nebo na všechny společníky. Není tedy vyloučeno, že se v některých případech může stát i to, že se na jednoho ze společníků obrátí se svou pohledávkou více věřitelů, než na ostatní společníky, jelikož je pouze na věřiteli, kterého ze společníků si zvolí.

Pokud se ani po tomto kroku ze strany věřitele, tedy po kontaktování nejdříve veřejné obchodní společnosti a poté společníka, či společníků k plnění závazku ani jeden nemají, nezbyvá věřiteli nic jiného, než podání žaloby. Po podání žaloby je dlužník vyzván soudem, ke splnění svých závazků. Po doručení výzvy k úhradě pohledávky, nejčastěji společník uvědomí veřejnou obchodní společnost o dané pohledávce, aby vůči ní zaujala stanovisko a vyjádřila se. Toto musí být vždy v písemné formě. Ani při zániku veřejné obchodní společnosti, nejsou společníci od svého ručení osvobozeni, ručí dále a to po celou dobu nesplacení pohledávek a to neomezeně.³⁹

Obchodní zákoník upravuje i ručení společníka v případě, kdy společník do společnosti přistoupí.„*Společník, který do společnosti přistoupil, ručí i za závazky*

---

³⁸ Zákon č. 90/2012 Sb. O obchodních společnostech a družstvech(zákon o obchodních korporacích). In: *Úplné znění: zákon o obchodních korporacích 2014.*§95(2),s. 18,číslo 901. Praha: Sagit, a.s., podle stavu k 1.3.2013 ISBN: 978-80-7208-921-5

³⁹ Zpracováno dle: DVORÁK, T.:*Osobní obchodní společnosti.* Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.85-88. ISBN 978-80-7357-383-6

společnosti vzniklé před jeho přistoupením. Může však požadovat na ostatních společnících, aby mu poskytli náhradu za poskytnutí tohoto plnění a nahradili náklady s tím spojené.⁴⁰ Dle zákona o obchodních korporacích, po zániku účasti společníka ve společnosti ručí společník, jen za dluhy společnosti, které vznikly před zánikem jeho účasti⁴¹

K povaze ručení společníků ohledně judikatury nejvyššího soudu ČR viz. níže:⁴²

Popis kauzy

Nejvyšší soud České republiky ve svém usnesení vyhlášeném dne 15. listopadu 2011 pod sp. zn. 20 Cdo 2973/2011 odpovídal na otázku, zda se promlčení pohledávky vyplývající z ručitelského vztahu vůči společníkům veřejné obchodní společnosti řídí občanským či obchodním zákoníkem. V předmětném sporu se směnečný věřitel nařízením exekuce domáhal svých nároků vyplývajících ze směnky na společnících veřejné obchodní společnosti jako zákonných ručitelích. Klíčovou otázkou bylo, zda běh promlčecí lhůty vůči společníkům se řídí podle občanskoprávní nebo obchodněprávní úpravy.

Stanovisko Nejvyššího soudu ČR

Nejvyšší soud ČR připomněl a potvrdil shodné závěry odvolacího soudu i soudu první instance, které k otázce promlčení zaujaly stanovisko, že „... *jestliže totiž hlavní závazek veřejné obchodní společnosti je závazkem směnečným, jenž má povahu občanskoprávní, řídí se i promlčení občanským zákoníkem, a to včetně promlčení ručitelských závazků.*“ Nejvyšší soud ČR také odkázal na své předchozí rozhodnutí ze dne 8. dubna 2008, sp. zn. 32 Cdo 2631/2007, ve kterém v podobné věci uzavřel, že „... *podléhal-li závazkový vztah z bezdůvodného obohacení vzniklý mezi žalobci a dlužníkem (společností) režimu občanského zákoníku, řídí se i ručení žalovaných za závazek dlužníka (společnosti) ustanoveními občanského zákoníku (§ 546 a násl. obč. zák.). Skutečností, zda jde o smluvní či zákonné ručení, resp. že vznik zákonného ručení společníků veřejné obchodní společnosti za závazky společnosti upravuje obchodní zákoník, jsou bez významu, neboť na nich uplatnění režimu toho kterého kodexu obchodní ani občanský zákoník nezakládají.*“

⁴⁰ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §87(1),s.34. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

⁴¹ Zpracováno dle: Zákon č. 90/2012 Sb. O obchodních společnostech a družstvech(zákon o obchodních korporacích). In: *Úplné znění: zákon o obchodních korporacích 2014*. §111(1),s.19,číslo 901. Praha: Sagit, a.s., podle stavu k 1.3.2013 ISBN: 978-80-7208-921-5

⁴² EPRAVO.CZ: *K povaze ručení společníků ve veřejné obchodní společnosti*. [online]. 1999-2013[2013-06-10]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/k-povaze-ruceni-spolecniku-verejne-obchodni-spolecnosti-81214.html>

Nejvyšší soud ČR zdůraznil, že závazek ručitele vůči věřiteli uspokojit jeho pohledávku za dlužníkem (pokud ji neuspokojí dlužník), neznamená, že je ručitelský závazek identický se závazkem dlužníka. Odlišnost těchto dvou vztahů spočívá v tom, že ručitelský závazek je ve vztahu k závazku dlužníka akcesorický a subsidiární. Právě tento akcesorický a subsidiární charakter ručení vůči hlavnímu závazku je rozhodující v řešení otázky, podle jakého režimu se bude řídit tento ručitelský závazek.

Podíl společníků na zisku a ztrátě

Veřejná obchodní společnost je zakládána za účelem dosažení zisku, tedy i celé soukromé podnikání je založeno za tímto účelem. Co se samotné veřejné obchodní společnosti týče, tak každý ze společníků má na zisk právo, ale nejdříve, aby mohl nějaký podíl ze zisku získat musí veřejná obchodní společnost nějakého zisku dosáhnout. Těžko dostane společník nějaký podíl ze zisku, pokud bude společnost pouze ztrácet. Když veřejná obchodní společnost nějakého zisku tedy dosáhne, dělí se mezi společníky rovným dílem. Není přípustné to, aby jeden ze společníků měl několikrát vyšší podíl na zisku, než-li druhý, nebo ostatní společníci.

Jelikož společníci mají podíl na zisku, nevyhnou se ani té horší stránce věci, což je podíl na ztrátě. Tento podíl se mezi společníky veřejné obchodní společnosti dělí stejně tak, jako podíl ze zisku rovným dílem.

Mezi další základní práva společníků ve veřejné obchodní společnosti patří například právo hlasovací, právo kontrolní, nebo třeba i právo na vypořádací podíl a mezi povinnosti společníků se zahrnují povinnosti, jako jsou splnění závazků, vůči věřitelům, povinnost vkladová atd.⁴³

Vnik práva na vypořádací podíl a právo na vypořádací podíl

Právo na vypořádací podíl má každý ze společníků, jehož účast ve veřejné obchodní společnosti zanikla. Tohoto práva se společník nemůže vzdát. Právo na vypořádací podíl má společník v situacích, jako například, pokud společník podal ve veřejné obchodní společnosti výpověď, společník veřejné obchodní společnosti vystoupil ze společnosti změnou společenské smlouvy, nebo podíl společníka nepřechází jeho dědici atd.

---

⁴³ Zpracováno dle: ELIÁŠ, K., POKORNÁ, J., DVOŘÁK, T.: *Kurs obchodního práva: obchodní společnosti a družstva*. 6. Vydání, Praha: C.H.BECK, 2010, s.55. ISBN 978-80-7400-048-5

Výplata tohoto vypořádacího podílu se provádí osobně společníkovi, jehož působení ve veřejné obchodní společnosti skončilo.⁴⁴

Další povinnosti společníka je například vkladová povinnost

Společník je povinen splatit svůj vklad ve lhůtě, která je uvedena ve společenské smlouvě, nebo bez zbytečného odkladu po vzniku společnosti, případně po vzniku své účasti ve veřejné obchodní společnosti. Společník, nemá omezení v počtu svých vkladů do společnosti.

Povinnost nést ztrátu společnosti, jedná se o ztrátu, která byla zjištěna při účetní uzávěrce společnosti, tu nesou společníci rovným dílem.⁴⁵

Zákaz konkurence

Konkurenční jednání, je takové jednání, které by mohlo vést k újmě společnosti, či ji nějak poškodit a naopak je ve prospěch samotného společníka, nebo třetí osoby. V obsahu společenské smlouvy může být zákaz konkurence nějakým způsobem zúžen, rozšířen, nebo i zcela vyloučen. Úplné vyloučení zákazu konkurence ve společenské smlouvě se nedoporučuje.

Jedná-li společník v rozporu s tímto zákazem, společnost má právo domáhat se u soudu vyloučení tohoto společníka, nebo má také právo na náhradu škody, která tímto jednáním společníka společnosti vnikla.

Bez svolení ostatních společníků, nesmí společník podnikat v předmětu podnikání společnosti, ve prospěch jiných osob a nesmí být statutárním orgánem nebo jejím členem ve společnosti s podobným předmětem podnikání.⁴⁶

---

⁴⁴ Zpracováno dle: ELIÁŠ, K., POKORNÁ, J., DVOŘÁK, T.: *Kurs obchodního práva: obchodní společnosti a družstva*. 6. Vydání, Praha: C.H.BECK, 2010, s.68. ISBN 978-80-7400-048-5

⁴⁵ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §59,s.22-23. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

⁴⁶ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §68,s.25-26. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

3.1.2 PODÍL VE VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI⁴⁷

Podíl ve veřejné obchodní společnosti je spojen s právy a povinnostmi společníků. Je předmětem právních vztahů a určuje účast na společnosti. Společník, který má ve veřejné obchodní společnosti nějaký podíl je označován, jako majitel podílu. Podíl je často označován, jako nehmotný statek. Dělí se do dvou základních kategorií a to na kvantitativní stránku podílu a kvalitativní stránku podílu.

Kvantitativní stránka podílu

Základem kvantitativní stránky podílu je jeho výše. Společník, který má ve veřejné obchodní společnosti podíl, má v ní majetkovou účast, nikoliv není jejím spoluvlastníkem.

Kvalitativní stránka podílu

Touto stránkou podílu se rozumí práva a povinnosti společníků, které se mohou vzhledem k výši podílu odlišovat. V praxi se doporučuje, aby právní úprava podílu byla zahrnuta do společenské smlouvy, nebude-li tomu tak, mají všichni společníci stejné podíly na společnosti.

Důležitá poznámka je, nezaměňovat podíl společníků s vkladem. Podíl se s vkladem vzájemně doplňují, ale nejedná se o též samou věc. Podíl ve veřejné obchodní společnosti přináší společníkovi nejen práva, ale také povinnosti. Ve veřejné obchodní společnosti není podíl nijak vázán na vklad, jelikož společníci veřejné obchodní společnosti nemají, jak již bylo zmíněno vkladovou povinnost.

- **Přechod podílu**

Přechod podílu na právního nástupce společníka, je možný ve dvou různých případech.

První případ přechodu podílu společníka, je možný z důvodu smrti fyzické osoby(společníka). Jedná se o dědění podílu a ve druhém případě, se jedná o nástupnictví, které je možné při zániku právnické osoby

---

⁴⁷ Zpracováno dle: ELIÁŠ, K., POKORNÁ, J., DVOŘÁK, T.:*Kurs obchodního práva:obchodní společnosti a družstva*. 6. Vydání, Praha: C.H.BECK, 2010, s.60-65. ISBN 978-80-7400-048-5

Dědictví podílu po fyzické osobě

Tento způsob dědění je možný po splnění dvou podmínek. První z těchto podmínek je, že toto ustanovení musí být ve společenské smlouvě, pokud by se zde nenacházelo, tak dědictví není možné.

Dědit může pouze osoba, která je způsobilá být členem veřejné obchodní společnosti. Nebyla-li by tato fyzická osoba způsobilá, má společnost povinnost poskytnout ji vypořádací podíl, nebo podíl na likvidačním zůstatku.

Dědictví není povinné, dědic má právo se rozhodnout, že celé dědictví podílu odmítá. Dědicem se může stát i právnická osoba, nemá-li to ze zákona zakázané.

Druhá podmínka je, že ve společnosti musejí zůstat minimálně dva společníci.

Nástupnictví po právnických osobách

V tomto případě se jedná o to, kdy zanikla právnická osoba, jako společník ve veřejné obchodní společnosti a její podíl přechází na právního nástupce. Tento případ, stejně tak jako předchozí musí povolovat společenská smlouva a je též možný pouze v případě, že ve veřejné obchodní společnosti, zůstanou minimálně dva společníci a právní nástupce. Není-li možný přechod na právního nástupce, společnost je dnem zániku původního společníka zrušena a právní nástupce má právo na vypořádací podíl.

- **Převod podílu**

Převod podílu je neobvyklý, v praxi velice výjimečný pro veřejnou obchodní společnost. Možnosti převodu podílu, je možné obsáhnout do společenské smlouvy. Je to velice netypický postup z toho důvodu, že pokud dojde k zániku některého ze společníků veřejné obchodní společnosti, tak se v praxi většinou ruší i celá společnost a nedochází k převodu podílu na společníka.

3.2 ZÁNIK ÚČASTI SPOLEČNÍKA VE VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Nyní po vzniku, právech a povinnostech společníků je čas se podívat na to, jak působnost společníka ve veřejné obchodní společnosti končí, či zaniká. Mezi ty nejčastější případy, kdy účast společníka zaniká, jsou smrtí společníka, zánikem

veřejné obchodní společnosti, ukončení účasti společníka z důvodu exekučního, nebo insolvenčního řízení, či přechodu podílu společníka. Zánik společníka ve veřejné obchodní společnosti, je daný přesnými kritérii, stanovenými v zákoně, a pouze na jejich základě se tak může stát, stejně tak, jako je tomu při vniku jeho působení ve společnosti. Jako první způsob zániku společníka ve veřejné obchodní společnosti a to v kategorii zvláštního zániku je:

3.2.1 VYLOUČENÍ SPOLEČNÍKA NA ZÁKLADĚ ROZHODNUTÍ SOUDU

Toto rozhodnutí je možné provést například z důvodu, že se některý ze společníků naprosto „odřízl“ a přestal se podílet na veškerých činnostech veřejné obchodní společnosti. V tomto případě, je nutné, aby soud přihlédl k tomu, zda společník nebyl například dlouhodobě vážně nemocný, podobné případy je nutno zohlednit. Jako velmi vážný důvod k podání návrhu soudu na vyloučení, je pokud společník jedná v rozporu se společenskou smlouvou, nebo dokonce protiprávně, v rozporu nejen se společenskou smlouvou, ale i v rozporu se zákonem. Pokud se ostatní společníci rozhodnou, tedy podat návrh na vyloučení společníka z veřejné obchodní společnosti, musí s tímto návrhem souhlasit společníci, kteří mají v dané veřejné obchodní společnosti, alespoň poloviční podíl, v zákoně je to definováno tak, že zde musí být souhlas společníků, jejichž vklady představují alespoň 50% základního kapitálu. Splnit tuto podmínku ve veřejné obchodní společnosti, je celkem problém, jelikož, jak již bylo zmíněno, veřejná obchodní společnost povinně nevytváří základní kapitál. Toto rozhodnutí soudu je tedy velice individuální. Při podávání tohoto návrhu, je nutné zmínit důležitou podmínku, což je, že ve veřejné obchodní společnosti musejí být alespoň tři společníci. Byli by ve společnosti pouze dva společníci je toto naprosto nepřípustné. Založení a vznik veřejné obchodní společnosti, je podmíněno, že se zakládá nejméně dvěma zakladateli a méně jich zde nemůže být, po celou dobu působení společnosti. Je-li na základě soudního rozhodnutí, společník z veřejné obchodní společnosti vyloučen, jeho účast zaniká dnem právní moci tohoto rozhodnutí.⁴⁸

---

⁴⁸ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.135-138. ISBN 978-80-7357-383-6

Jako dalším způsobem zániku společníka je:

3.2.2 VÝPOVĚĚD' SPOLEČNÍKA

Samotná výpověď společníka, představuje zrušení jeho účasti ve veřejné obchodní společnosti a současně ruší i samotnou veřejnou obchodní společnost. Není možné zaměňovat ukončení účasti společníka ve veřejné obchodní společnosti, změnou její společenské smlouvy s výpovědí. Je nutné rozlišovat, a zákon na to pamatuje zda je veřejná obchodní společnost založena na dobu neurčitou, nebo určitou. Veřejná obchodní společnost založená na dobu určitou, umožňuje společníkovi ukončit výpovědí svoji účast. U veřejné obchodní společnosti, která je založena na dobu určitou, je možné tento způsob zániku dohodnout pouze ve společenské smlouvě. Podaná výpověď musí být vždy písemná a úředně ověřena. Musí být úředně ověřen podpis společníka, který z veřejné obchodní společnosti vystupuje. Při tomto způsobu, musí být délka i způsob výpovědní lhůty upraveny.

Výpověď musí být doručena nejméně 6 měsíců před uplynutím účetního období, jelikož samotná výpovědní lhůta činí 6 měsíců. Není omezena možnost, jednotlivých společníku upravit si jinou délku výpovědní lhůty a to ve společenské smlouvě. Poté, co je veřejná obchodní společnost zrušena, tedy v době kdy uplynula výpovědní lhůta, je tu řada variant dalšího možného postupu.

- 1) společníci, kteří ve veřejné obchodní společnosti zůstali, se mohou dohodnout na další existenci společnosti
- 2) mohou se dohodnout na likvidaci veřejné obchodní společnosti
- 3) jako z dalších možností je, že zbývající společníci se na ničem nedohodnou a veřejná obchodní společnost vstoupí do likvidace, po uběhnutí uvedené 3 měsíční lhůty.
- 4) Pokud ve veřejné obchodní společnosti zůstane pouze jeden společník, sám rozhodne o vstupu do likvidace
- 5) Je možnost, že ve veřejné obchodní společnosti zůstane sám nečinný společník a poté veřejná obchodní společnost vstupuje do likvidace uplynutím 3 měsíční lhůty.

6) společník, který ve společnosti zůstane sám, v 3 měsíční lhůtě, rozhodne o převzetí jmění veřejné obchodní společnosti.⁴⁹

Jako další důvod zániku účasti ve veřejné obchodní společnosti, může být ztráta způsobilosti společníka. Takto zaniká účast dnem, kdy tato okolnost nastala a to i tehdy, že samotná veřejná obchodní společnost, nebo společník o tom vůbec neví. Takto může zaniknout pouze účast fyzické osoby, jelikož právnická osoba zde vystupuje, jako útvar umělý. K zániku účasti ve veřejné obchodní společnosti, může také dojít tím, že je osoba fyzická zbavena způsobilosti k právním úkonům, nebo je omezena. To znamená, že společníkem může být pouze ta fyzická osoba, která splňuje veškeré podmínky stanovené k provozování živnosti.⁵⁰

---

⁴⁹ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.138-140. ISBN 978-80-7357-383-6

⁵⁰ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.140-141. ISBN 978-80-7357-383-6

4 ORGÁNY V.O.S.

Ze shora uvedených skutečností a ze zákona vyplývá, že veřejná obchodní společnost je zcela právnickou osobou. Veřejná obchodní společnost musí mít stanovenou organizační strukturu a není možné, aby jednala stejným způsobem, tak jako jedná fyzická osoba. Veřejná obchodní společnost má jediný orgán a to orgán statutární.

„Statutárním orgánem společnosti jsou všichni společníci, kteří splňují požadavky stanovené v §46⁵¹. Společenská smlouva může určit, že statutárním orgánem společnosti jsou pouze někteří společníci, kteří splňují požadavky stanovené v §46, nebo jeden z nich.“⁵² Statutární orgán, je poté zcela oprávněn jednat ve všech záležitostech veřejné obchodní společnosti a jednání tohoto orgánu, je osobním jednáním. Je vhodné, aby počet jednotlivých osob nebyl moc vysoký, jelikož by mohly nastat osobní problémy.

Statutární orgán může působit více způsoby. Muže činit právní úkony, ve všech věcech tykajících se samotné veřejné obchodní společnosti. Společníci nemohou svým rozhodnutím působnost statutárního orgánu nějak vymežit, nebo dokonce vyloučit. Je jediná možnost, kdy je v úvahu omezení jednatelského oprávnění a to tehdy, je-li tak uvedeno ve společenské smlouvě.

Působnost statutárního orgánu je omezena pouze v souvislosti s insolvenčním řízením a to od doby, kdy byl návrh doručen insolvenčnímu soudu. V tomto okamžiku, dochází k omezení práv a dlužník má omezenou možnost nakládat s majetkem. Stejně tak, je tomu po vyhlášení konkursu, na veřejnou obchodní společnost. V tomto případě, s majetkem veřejné obchodní společnosti může nakládat pouze insolvenční správce. Samotný statutární orgán v tomto případě, může nakládat pouze s majetkem, který nepřešel do dispozice správce. V době konání konkursního řízení, je statutární orgán

---

⁵¹ Členem orgánu obchodní korporace se nemůže stát osoba, která není bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání, a ani osoba, u které nastala skutečnost, která by byla překážkou v provozování živnosti. Ten kdo se má stát členem orgánu, musí předem informovat zakladatele, nebo obchodní korporaci o tom, zda ohledně jeho majetku, nebo majetku obchodní korporace, ve které působí, nebo působil v posledních 3 letech jako člen orgánu, bylo vedeno insolvenční řízení.

⁵² Zákon č. 90/2012 Sb. O obchodních společnostech a družstvech(zákon o obchodních korporacích). In: *Úplné znění: zákon o obchodních korporacích 2014.* §106(1),s.19,číslo 901. Praha: Sagit, a.s., podle stavu k 1.3.2013 ISBN: 978-80-7208-921-5

insolvenčnímu správci povinen poskytnout součinnost, především takovou, která se jedná majetku.

Při vstupu veřejné obchodní společnosti do likvidace je působnost statutárního orgánu omezena a veškerá působnost přechází na likvidátora. Funkce statutárního orgánu nekončí, ale jeho působnost není téměř žádná. Není možné, aby statutárním orgánem v.o.s. byla osoba, která vykonávala funkci statutárního, nebo jiného řídicího orgánu, nebo byla jeho členem v jakékoliv právnické osobě, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs. Toto platí na všechny osoby, které vykonávaly funkci, alespoň po dobu 1 roku před podáním insolvenčního návrhu na majetek. V případě, že nějaká osoba, již není statutárním orgánem veřejné obchodní společnosti, je možné ji udělit prokuru. Současně platí to, že člen jedné obchodní společnosti, může být zároveň prokuristou jiné společnosti. Toto přichází do úvahy, pokud ze zákona, nebo ze společenské smlouvy nevyplývá jiné opatření. Prokuristou nemůže být ve stejné veřejné obchodní společnosti však statutární orgán.

Vznik a zánik funkce statutárního orgánu

Určitá funkce ve veřejné obchodní společnosti, je vykonávána statutárním orgánem. Tato funkce vzniká a zaniká určitými danými způsoby. Tak vzniká jistý právní vztah, mezi touto osobou a veřejnou obchodní společností. Jednotlivé strany mají určitá práva a povinnosti. Vzniká tím vztah mezi 2 subjekty. Po dobu působnosti veřejné obchodní společnosti, může ke vzniku funkce statutárního orgánu, dojít dvěma způsoby.

Jednak je to možnost změny společenské smlouvy, kdy se může stát některý ze společníku statutárním orgánem. V tomto případě, funkce statutárního orgánu vzniká dnem účinnosti změny smlouvy.

Další, tedy druhou možností je vznik statutárního orgánu „ex lege“. V obou případech je nutné, aby společník, který se tímto orgánem stal, začal ihned vykonávat svoji funkci, do které byl tedy pověřen.

V případě zániku funkce statutárního orgánu, zaniká vztah mezi veřejnou obchodní společností a osobou, která funkci vykonávala. V době, kdy je tento vztah právně uznán, funkce zaniká a osoba tedy není statutárním orgánem.

Odstoupení z funkce, rovněž přichází do úvahy, že může dojít ke změně ve společenské smlouvě a to z jakéhokoliv důvodu. V tomto případě, náleží statutárnímu orgánu právo odstoupení a to tedy bez udání důvodu. Statutární orgán, který se rozhodl pro odstoupení je povinen dodržet určitá pravidla, která jsou určena.

Samotné odstoupení se podává oznámením a je nutné jej doručit všem společníkům ve veřejné obchodní společnosti. V době doručení oznámení, posledního ze společníků je odstoupení účinné. V případě, že by bývalý statutární orgán chtěl vzít odstoupení zpět, je třeba souhlasu všech společníků.

Funkce sama je ukončena po uplynutí jednoho měsíce od doby, kdy rezignace byla doručena. Po tuto dobu, musí statutární orgán vykonávat veškerou činnost svěřenou mu. Je nutno uvést, že nikde není stanovena doba, uplynutí funkčního období statutárního orgánu. Zákon č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů, se zabývá možností společníka, odstoupit z funkce statutárního orgánu v §85 ods.3:., *Společník může z funkce statutárního orgánu odstoupit, je však povinen vykonat všechna opatření, která nesnesou odkladu. Odstoupení musí být doručeno společnosti a všem společníkům. Odstoupení je účinné uplynutím jednoho měsíce ode dne, kdy bylo doručeno společnosti. Jestli že takto odstoupil společník, který byl jediným statutárním orgánem společnosti, jsou ode dne účinnosti odstoupení statutárním orgánem všichni ostatní společníci.*⁵³ Tato doba, by vždy měla být zahrnuta ve společenské smlouvě. V případě, že ve společenské smlouvě je tato doba přesně vymezena, neznamena to, že v jejím průběhu nemůže statutární orgán sám odstoupit. Rovněž tak společníci mohou v této době statutární orgán odvolat. Může nastat situace, že některý ze společníků přestane být způsobilý k výkonu funkce statutárního orgánu a poté jeho funkce automaticky zanikne. Pokud přestane být způsobilý i k účasti ve veřejné obchodní společnosti, jeho účast zaniká i v samotné společnosti.

Další možnosti, kdy společník přestane být statutárním orgánem je ta, kdy zanikne jeho účast ve veřejné obchodní společnosti. Při výkonu funkce statutárního orgánu, je vztah společníka a veřejné obchodní společnosti vztahem smluvním. Z toho důvodu, je zde nutná určitá právní regulace tohoto vztahu.

Tento vztah se řídí obchodním zákoníkem. Společník má určité povinnosti aktivního i pasivního charakteru a tyto povinnosti se týkají správy záležitostí veřejné obchodní společnosti. Statutární orgán musí k těmto povinnostem přistupovat aktivně, musí zajišťovat nové obchody a nečekat, že se samo možná něco objeví. Svůj veškerý zájem musí soustředit ve prospěch veřejné obchodní společnosti. Jedná se o aktivní prvek.

---

⁵³ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §85(3),s.34. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

Naopak pasivním prvkem statutárního organu, je řešit nastalé problémy, rozhodovat otázky, které se týkají chodu veřejné obchodní společnosti. Statutární orgán vždy musí jednat profesionálně. Musí vykonávat svoji funkci osobně, ale současně v záležitostech veřejné obchodní společnosti, může udělovat plnou moc, například právním zástupcům při jednáních před soudy. Statutární orgán nemůže žádnou jinou osobu zmocnit k výkonu své vlastní funkce. Statutární orgán je za svou činnost ve veřejné obchodní společnosti odměňován. Statutární orgán má právo na odměnu obvyklou, není-li dohodnuto něco jiného. Bezplatnost vztahu by musela být dohodnuta, nebo by se statutární orgán, musel sám dobrovolně své odměny vzdát.

Nejvýhodnějším systémem, je řešit tuto otázku ve smlouvě o výkonu funkce. Tato smlouva musí být schválena všemi společníky veřejné obchodní společnosti. Pokud statutární orgán uzavře nevýhodné smlouvy a tímto přispěje ke špatným hospodářským výsledkům společnosti, nemá nárok na odměnu a to bez ohledu na ustanovení ve smlouvě. Důležitým prvkem v daném případě, je smlouva o výkonu funkce. Tato smlouva musí být schválena písemně všemi společníky. Samotná smlouva o výkonu funkce, není však smlouvou pracovní. V uvedené smlouvě může být stanovena výše odměny za výkon této funkce, nebo dohoda o jejím výkonu bezplatně.

Vůči všem společníkům, má statutární orgán povinnost informační, která je jednou z nejdůležitějších. Její neplnění vede k odpovědnosti za vzniklé škody. Samotná odpovědnost statutárního orgánu, je odpovědnost dle obchodního zákoníku a to je odpovědnost obchodně právní a dle dalších předpisů, se jedná o odpovědnost ostatní.

Statutární orgán je za svoji činnost rovněž odpovědný i trestněprávně a to pokud se dopustí svým jednáním ve veřejné obchodní společnosti trestného činu. Rovněž je také odpovědný, co se týče oblasti správního jednání, pokud se dopustí přestupku. Je důležité uvést, že kolektivní rozhodnutí statutárního orgánu, nevyklučuje trestní, či správní odpovědnost jednotlivce v případě, že jeho jednáním došlo k naplnění skutkové podstaty některého trestného činu. Statutární orgán musí vždy vyznávat naprosté profesionální jednání a vystupování. Pokud se veřejná obchodní společnost nachází ve stavu úpadku, je povinnost statutárního orgánu podat bez odkladu insolvenční návrh. V případě, že statutární orgán tuto povinnost nesplní, vystavuje se nebezpečí náhrady škody a to všem věřitelům.

4.1 OBCHODNÍ VEDENÍ VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Pravidelná správa záležitostí, rozhodování o otázkách běhu, rozhodování o financích, obchodních a personálních záležitostech je obchodní vedení veřejné obchodní společnosti.

Do obchodního vedení spadá vnitřní organizace veřejné obchodní společnosti, jako například přijímání rozhodnutí o nových smlouvách o obchodním vedení. Obchodním vedením může být pověřen i společník, který není statutárním orgánem, ale musí být společníkem. Každý společník může být pověřen obchodním vedením a společenská smlouva určuje, zda je pověřen jeden, nebo více společníků. Má-li veřejná obchodní společnost pouze jednoho společníka, pověřeného obchodním vedením, rozhoduje pouze on sám. Pokud je společníků pověřených více, rozhodují dle zásad, dohodnutých mezi sebou, nebo dohodnutými s ostatními společníky, kteří nejsou pověřeni obchodním vedením. Ustanovení společníci, pověřeni obchodním vedením, se musí pravidelně scházet a to za účelem rozhodování věcí týkajících se obchodního vedení veřejné obchodní společnosti.⁵⁴

Při obchodním vedením vzniká mezi ustanovenými společníky a veřejnou obchodní společností právní vztah. Účastníci tohoto vztahu mají určitá práva a povinnosti, kterými se musí řídit. Vznik pověření obchodního vedení, může být realizován změnou společenské smlouvy.

Samotný zánik pověření, zaniká dnem, kdy zaniklo pověření k obchodnímu vedení. Pověření automaticky zanikne smrtí fyzické osoby, zánikem veřejné obchodní společnosti, nebo zánikem právnické osoby. Další možností zániku pověření, je odvolání, odvolatelného ověření společníky, nebo odnětí pověření soudem. Odvolání pověření společníky, přichází do úvahy tehdy, pokud se ostatní společníci na tomto postupu dohodnou. Postačí zde, rozhodnutí většiny společníků. Odnětí pověření soudem, přichází v úvahu, jestli je pověření odvolatelné. V tomto případě, k tomuto dochází na návrh některého společníka a to pokud pověřený společník porušuje své povinnosti závažným způsobem. Závažným způsobem se rozumí například to, když druhá obchodní strana ztratí zájem na plnění porušované povinnosti.

Zánik pověření může být rovněž proveden výpovědí obchodního vedoucího. Prakticky se jedná o ukončení smluvního závazku pracovníka, který již tuto činnost nechce vykonávat. Výpověď je možno podat z důležitých důvodů. Důležité důvody je

---

⁵⁴ Zpracováno dle: PELIKÁNOVÁ, I.: *Komentář k obchodnímu zákoníku*. 2.díl, LINDE PRAHA a.s., 1995, s.152-154. ISBN:80-85647-52-4

nutno vždy posuzovat jednotlivě u každého případu. Může to být nemoc společníka, nebo podobné důvody. Výpověď se podává písemně a doručuje veřejné obchodní společnosti a ostatním společníkům. Společník pověřený obchodním vedením, může být ustanoven jen na určitou dobu. Po uplynutí této doby, pověření zaniká. I v tomto případě, když obchodní vedoucí je stanoven pouze na určitou dobu, může v této době podat výpověď. Rovněž tak, může být ostatními společníky v této době odvolán. Společníkovi pověřenému obchodním vedením, pověření zaniká v případě, že zanikne jeho účast ve veřejné obchodní společnosti.

4.2 PODNIK VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Každá obchodní společnost musí mít svůj podnik, jehož cílem je vytvořit zisk. Podnikatel v tomto ohledu není nijak omezen a nemusí mít pouze jeden podnik. Pod pojmem podnik lze nalézt několik složek, které jsou majetkem podnikající osoby, nebo mu slouží k provozování činnosti. Nutno uvést, že podnik není právnickou osobou. Zákon č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník definuje v §5 pojem podnik následovně: „*Podnikem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku, nebo vzhledem k své povaze mají tomuto účelu sloužit. Podnik je věc hromadná.*“⁵⁵

Pod termínem osobní složky podnikání, jsou uvedeny složky, jako je například vzdělanost a kvalifikace zaměstnanců veřejné obchodní společnosti, či ostatních orgánů společnosti.

Mezi soubor hmotných složek patří movité a nemovité, zde se nachází například budovy společnosti. V poslední kategorii a to kategorii složek nehmotných se nachází know-how, obchodní tajemství, software atd.⁵⁶

Podnik lze dále rozdělit do dvou dalších kategorií, které jsou:

- a) provozovna
- b) odštěpný závod

---

⁵⁵ Zpracováno dle: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Úplné znění obchodní zákoník 2013*. §5(1)(2), s.8. číslo 925. Praha: Sagit, Podle stavu k 1.1.2013. ISBN 978-80-7208-949-9

⁵⁶ Zpracováno dle: PETRŮ, B.: *Základy práva*. svazek 10. Praha: MJF. 2003. s.125. ISBN: 80-86284-31-X

Podnik může být rozdělen do více provozoven, nebo jedné provozovny. Pod tímto pojmem se nachází prostory, v nichž je činnost provozována. Ať již má podnik jednu, či více provozoven, každá z nich musí být označena obchodní firmou.

Naopak pojem odštěpný závod, je zvláštní složkou podniku. Zapisuje se do obchodního rejstříku a nemůže být zřízen před vznikem samotné veřejné obchodní společnosti. Tento závod, stejně tak, jako provozovna musí být označen obchodní firmou, ale dále dodatkem odštěpný závod. Pokud je zřízen odštěpný závod, podnik musí mít i závod hlavní, který je často označován, jako centrála podniku, na které je odštěpný závod do určité míry závislý. Příklad, kdy se jedná o odštěpný závod je, že Xyz veřejná obchodní společnost, s hlavním závodem a sídlem v Brně, má zřízen odštěpný závod v Pardubicích, pod názvem Xyz veřejná obchodní společnost – Odštěpný závod Pardubice.⁵⁷

Podnik společnosti se dále dělí:

1. Dle jeho velikosti na:

- malé
- střední
- velké

2. Dle výkonů:

- zemědělské
- poskytující služby
- zpracovatelské
- těžební
- energetické⁵⁸

---

⁵⁷ Zpracováno dle: DVOŘÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.175-179. ISBN 978-80-7357-383-6

⁵⁸ Zpracováno dle: KUNZ, V., KOZLER, J.: *Maturujeme z ekonomie: Základy znalosti každého ekonoma*. 1. Vydání, Ostrava: MIRAGO, 1998, s. 9. ISBN 80-85922-47-9

5 ZRUŠENÍ A ZÁNİK VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Jak již vyplývá z názvu, pátá kapitola a také poslední této bakalářské práce, se bude zabývat problematikou zrušení a zániku veřejné obchodní společnosti. Dále osobou likvidátora, vznikem, zánikem této funkce, vlastním průběhem likvidace. Je několik možných způsobů, jak to provést. Zrušení a zánik, jsou dva různé kroky, stejně tak, jako je to u založení a vzniku veřejné obchodní společnosti, jak jej rozděluje zákon.

5.1 ZRUŠENÍ VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Zrušení veřejné obchodní společnosti, se rozděluje do 2 kategorií. Jako první kategorie, které je kapitola věnována, je dobrovolné zrušení veřejné obchodní společnosti. Již ze slova dobrovolné, lze poznat, že společnost byla zrušena dobrovolně a nikdo ji do zrušení nenutil. Toto rozhodnutí je tedy rozhodnutí společníků, většinou je to například z důvodu, že uplynula doba, na kterou byla veřejná obchodní společnost založena. Lhůta, na kterou byla veřejná obchodní společnost založena, musí být uvedena ve společenské smlouvě. Jestli že tomu tak je, veřejná obchodní společnost je zrušena tedy v den, který je zapsán ve společenské smlouvě a tím vlastně tedy končí její existence.⁵⁹

Dále může společníky ke zrušení společnosti vést ten důvod, že veřejná obchodní společnost dosáhla účelu, pro který byla založena. Tento účel musí být uveden ve společenské smlouvě, stejně tak, jako je to u uplynutí doby, pro kterou byla založena. Nejčastěji to bývá například u projektů a podobně.

K tomuto zrušení může vést také několik dalších důvodů dobrovolného zrušení veřejné obchodní společnosti viz. Výčet níže:

- 1) Zemře-li společník
- 2) Na majetek z některého ze společníků byl vyhlášen konkurs
- 3) Na podíl společníka je uvalena exekuce
- 4) Někdo ze společníků podal ve veřejné obchodní společnosti výpověď atd.

---

⁵⁹ Zpracováno dle: STŘEDOEVROPSKÉ CENTRUM PRO FINANCE A MANAGEMENT.: *Zrušení, zánik, likvidace společnosti*. [online]. 2005-2012 [2013-05-25]. Dostupné z: <http://www.finance-management.cz/080vypisPojmu.php?X=Zruseni+likvidace+zanic+spolecnosti&IdPojPass=37>

Jako druhá kategorie, zrušení veřejné obchodní společnosti, je zrušení nedobrovolné, neboli nucené. Tyto důvody vedou tedy ke zrušení a likvidaci veřejné obchodní společnosti a patří mezi ně, pokud:

- veřejná obchodní společnost, již nemá oprávnění provozovat podnikatelskou činnost
- nemůže vykonávat svoji činnost, kvůli vážným neshodám mezi společníky
- veřejná obchodní společnost neuvedla společenskou smlouvu do 31.12. 2001 do souladu s obchodním zákoníkem, nebo zanikly požadavky zákona pro vznik veřejné obchodní společnosti.

K tomuto zrušení společnosti, patří i taková situace, že některý ze společníků, může podat soudu návrh, aby danou veřejnou obchodní společnost zrušil a to z důvodu, že některý ze společníků vážně porušuje své povinnosti, nebo není možné dosáhnout účelu, pro který byla veřejná obchodní společnost založena. Jak již bylo zmíněno, mezi práva společníků patří i to, že zákon umožňuje společníkovi, aby navrhl soudu zrušení společnosti, ale pouze pokud jsou k tomu závažné důvody. Předchází se tím tomu, aby toho nebylo snadno zneužíváno, například, že by se jeden ze společníků rozhodl, bez jakéhokoliv důvodu společnost zrušit a podal návrh na zrušení. Uškodil by tak ostatním společníkům a společnost tím nechal zrušit. Soud poté má za úkol, situaci ve které veřejná obchodní společnost je, spravedlivě posoudit a rozhodnout.⁶⁰

Mezi další nedobrovolné(nucené) důvody zrušení veřejné obchodní společnosti, patří zrušení ve vazbě na insolvenční řízení. Toto zrušení společnosti, spadá též pod nedobrovolné(nucené) zrušení společnosti. Veřejná obchodní společnost je zrušena ke dni právní moci rozhodnutí insolventního soudu. Veřejná obchodní společnost se ruší ve vazbě na - zrušení konkursu z důvodu, že majetek dlužníka je nepostačující. Pokud poté, co byl konkurs zrušen, má veřejná obchodní společnost nějaký majetek, je její likvidace nezbytná. Byla-li veřejná obchodní společnost v době vydání rozhodnutí o úpadku v likvidaci, pak zrušením konkursu přerušení likvidace končí a likvidace pokračuje. V případě kdy veřejná obchodní společnost již žádný majek nemá, tak se likvidace nekoná a společnost postupuje k výmazu z obchodního rejstříku, který provádí rejstříkový soud.

---

⁶⁰ Zpracováno dle: ELIÁŠ, K., POKORNÁ, J., DVOŘÁK, T.: *Kurs obchodního práva: obchodní společnosti a družstva*. 6. Vydání, Praha: C.H.BECK, 2010, s.70-76. ISBN 978-80-7400-048-5

5.2 ZRUŠENÍ VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI BEZ LIKVIDACE

Zrušení veřejné obchodní společnosti bez likvidace, jde pouze v případech, kdy k němu došlo na základě dobrovolného rozhodnutí společníků, a to tehdy, pokud přechází obchodní jmění rušené společnosti, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů na jejího právního nástupce, nebo je-li proti společnosti podán návrh na prohlášení konkursu, a jestli že je

- návrh na prohlášení konkursu zamítnut pro nedostatek majetku
- nebo je-li již prohlášený z téhož důvodu zrušen
- nebo je-li zrušeno po splnění rozvrhového usnesení

Právní účinky přeměn nastávají dnem zápisu do obchodního rejstříku.

Přeměny je možno uskutečnit:

a) fúzí – může mít formu vnitrostátní (fúze mezi společnostmi se sídlem v ČR) nebo zahraniční (fúze mezi společnostmi se sídlem v ČR s jednou nebo více zahraničních korporací)

- sloučení
- splynutí

b) rozdělením – formou:

- rozdělení se vznikem nových společností
- rozdělení sloučením
- kombinací rozdělení se vznikem nových společností a rozdělením sloučením

Rozdělení odštěpením, které může mít formu:

- rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových společností
- rozdělení odštěpením sloučením
- kombinací vzniku a sloučení
- rozdělením společnost zaniká

rozdělením odštěpením společnost nezaniká, ani se neruší, ale vyčleněná část jejího jmění přechází na existující, nebo vznikající nástupnickou společnost

c) převodem jmění společníka – tímto případem to jde pouze tehdy, pokud je přejímající společník, ke dni podání návrhu na zápis převodu jmění do obchodního rejstříku podnikatelem.

d) změnou právní formy – tímto nedochází k zániku ani nepřechází její jmění na právního nástupce. Jde pouze o změnu vnitřních právních poměrů společnosti a právního postavení jejich společníků.

Společnost zaniká dnem výmazu z obchodního rejstříku. Tímto dnem končí právní subjektivita obchodní společnosti, jako právnické osoby.

5.3 ZRUŠENÍ VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI S LIKVIDACÍ

Osoba likvidátora⁶¹

Nejdůležitější osobou, když probíhá likvidace veřejné obchodní společnosti je likvidátor. Likvidátorem se může stát pouze fyzická osoba a stává se orgánem společnosti. Likvidátory lze rozdělit do dvou základních kategorií:

- 1) Likvidátor jmenovaný soudem, který je volen ze seznamu insolvenčních správců
- 2) Likvidátor jmenovaný společností

Likvidátor jmenovaný soudem, vybraný ze seznamu insolvenčních správců. K tomuto způsobu volby se přechází v případech, kdy jsou společníci veřejné obchodní společnosti „nezvěstní“ a není možné se s nimi spojit, nebo společnost již delší dobu nevykazuje žádnou činnost. Soud si tímto způsobem zajišťuje, že do funkce likvidátora jmenuje zodpovědnou osobu a tak zvolí jednoho ze seznamu. Pokud je likvidátor soudem zvolen, nemůže se proti tomuto rozhodnutí odvolat, nebo odmítat likvidaci společnosti vykonat.

Zjistí-li osoba likvidátora, že veřejná obchodní společnost již nemá žádný majetek, je jeho úloha s nadsázkou řečeno snadná. Likvidátor oznámí zrušení společnosti s likvidací a sepíše návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku. Přesto, že osoba likvidátora zvolena soudem ze seznamu insolvenčních správců, je osoba, která prošla řadou školení a kurzů, není její ohodnocení za likvidaci společnosti nikterak závratné. Odměna za likvidaci společnosti se pohybuje přibližně v rozmezí od 1 000-5 000Kč.

Druhou kategorií likvidátorů, je likvidátor jmenovaný společností. Jmenuje-li do funkce likvidátora osobu sama společnost, musí si vybrat takovou fyzickou osobu, která:

- je způsobilá k právním úkonům
- má čistý trestní rejstřík (výpis z něj, nesmí být starší než 3 měsíce)
- jeho podpis musí být úředně ověřen
- splňuje podmínky pro provozování živnosti

---

⁶¹ Zpracováno dle: ELIÁŠ, K., POKORNÁ, J., DVOŘÁK, T.: *Kurs obchodního práva: obchodní společnosti a družstva*. 6. Vydání, Praha: C.H.BECK, 2010, s.78. ISBN 978-80-7400-048-5

Vznik, zánik a působnost funkce likvidátora

Osoba likvidátora je po jmenování do své funkce orgánem veřejné obchodní společnosti. Likvidátora je nutné do své funkce jmenovat bez odkladu. Je-li likvidátor do své funkce jmenován veřejnou obchodní společností, musí s tím souhlasit. Toto jmenování je obdobně, jako uzavírání jakýchkoliv smluv. Rozhodnutí, koho osobou likvidátora veřejná obchodní společnost při dobrovolném zrušení jmenuje, je čistě jejím rozhodnutím. Likvidátor jmenovaný do funkce, je povinen bez zbytečného odkladu svoji funkci začít vykonávat. Likvidátor podává návrh na zápis do obchodního rejstříku a od chvíle svého jmenování do funkce, je oprávněn jednat ve všech věcech za veřejnou obchodní společnost. Nastane-li situace, že společností jmenovaného likvidátora rejstříkový soud zamítne, je jeho jmenování neplatné, tudíž nemůže a nemá právo svou funkci vykonávat a jednat za veřejnou obchodní společnost. Pokud není likvidátor veřejnou obchodní společností jmenován do své funkce ihned, nebo bez zbytečného odkladu po vstoupení v.o.s. do likvidace, jmenuje jej za ní do funkce nějakého likvidátora soud. Soud může jmenovat do funkce některého ze společníků i bez jeho souhlasu.

Co se týče zániku funkce likvidátora, když zanikne jeho funkce, zaniká i vztah mezi likvidátorem a veřejnou obchodní společností. Je několik možností zániku funkce, jako například: odstoupení z funkce, odvolání z funkce, zánikem veřejné obchodní společnosti, smrtí likvidátora, nebo také ztrátou způsobilosti pro výkon funkce. Pokud likvidátor podá návrh na odstoupení z funkce, musí tento návrh být doručen veřejné obchodní společnosti a to orgánu, který ji do funkce jmenoval. Likvidátor jmenovaný do své funkce soudem, nemůže ze své funkce odstoupit dobrovolně, odstoupení je na základě odvolání soudem. Pokud nastane situace, že likvidátor ze své funkce odstoupí na vlastní žádost, nebo odvoláním soudu, musí veřejná obchodní společnost, bez odkladu do funkce likvidátora jmenovat jinou osobu. Nastala-li by situace, že veřejná obchodní společnost nebude mít ve funkci likvidátora žádnou osobu, likvidace nekončí, ale po dobu bez likvidátora, vykonává tuto funkci statutární orgán veřejné obchodní společnosti, do té doby, dokud není jmenován nový likvidátor.⁶²

---

⁶² Zpracováno dle: DVORÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.208-213. ISBN 978-80-7357-383-6

Práva a povinnosti likvidátora

Osoba likvidátora podléhá právům a povinnostem, stejně tak, jako společníci, nebo statutární orgán veřejné obchodní společnosti. Mezi jeho povinnosti, patří například povinnost informovat společníky o průběhu likvidace, poslouchat kolektivní rozhodnutí společníků a také odpovídá za škody způsobené v průběhu jeho funkce, za neplnění právních povinností. Co se týče práv likvidátora, jedná se například o právo na informace, toto právo likvidátora hraje poměrně velkou roli, jelikož, kdyby nebyl při své funkci dostatečně informován od společníků o jejich rozhodnutích, nemůže svou funkci řádně vykonávat.⁶³

Vlastní průběh likvidace

Likvidátor jmenovaný do své funkce, je povinen vykonávat své povinnosti. Jakmile likvidátor začne svou funkci vykonávat, je povinen sestavit likvidační účetní rozvahu a to ke dni vstupu veřejné obchodní společnosti do likvidace. Každému z věřitelů a společníků, který o to požádá, zašle soupis veškerého jmění. Pokud společník pověřený obchodním vedením nesestavil mimořádnou účetní uzávěrku, ke dni předcházejícímu dni vstupu veřejné obchodní společnosti do likvidace, je povinen toto vykonat likvidátor.

Likvidace se musí oznámit všem známým věřitelům a to v obchodním věštníku, nejméně dvakrát za sebou, alespoň ve dvoutýdenním časovém odstupu. Tato povinnost také spadá do povinnosti likvidátora, který poté vyzve věřitele, aby se přihlásil ke svým pohledávkám, ve stanovené lhůtě a to do 3 měsíců. V procesu likvidace je pro likvidátora povinností, nejdříve uspokojit mzdové pohledávky zaměstnanců. Je zde možné, že likvidátorovi vznikne povinnost, podat insolvenční návrh. V tomto případě, neplatí povinnost předešlá a to tedy povinnost mzdových pohledávek. V případě zjištění předlužení, se podává insolvenční návrh. Toto vykoná likvidátor, který poté poskytne insolventnímu správci všechny potřebné doklady a informace, kde ho dále seznámí se stavem a průběhem likvidace. Dále pomáhá převzít majetek do majetkové podstaty a poskytuje potřebnou součinnost během konkursu.

V případě, kdy je majetek veřejné obchodní společnosti nepostačující, nebo dochází k likvidaci společnosti, v důsledku zrušení konkursu po rozvrhovém usnesení, které je splněné, nevzniká povinnost podat insolvenční návrh.

---

⁶³ Zpracováno dle: DVORÁK, T.: *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer, 2008, s.214. ISBN 978-80-7357-383-6

Jsou-li ve společnosti, která se nachází v likvidaci zaměstnanci, kteří mají právo na vyplácení dávek nemocenského pojištění, nebo jim toto právo vznikne po zániku veřejné obchodní společnosti, je likvidátor povinen udělat potřebné kroky k uskutečnění výplat těchto dávek.

Okresní správě sociálního zabezpečení v místě, kde sídlí likvidovaná veřejná obchodní společnost, musí likvidátor předat příslušné doklady. Další povinností je uschování zákonem určené listiny likvidované veřejné obchodní společnosti v intencích. Tato povinnost sebou dále nese zajištění řádného provedení skartačního řízení, potvrzení státního oblastního archivu, je nutno doložit v řízení o výmazu veřejné obchodní společnosti z obchodního rejstříku.

Do povinnosti likvidátora se v průběhu likvidace také zahrnuje povinnost, vykonat vyrovnání nedoplatků ve veřejném sektoru. Toto jsou nedoplatky, jak daňové, tak poplatkové vůči obcím, státům a též státním právníkům osobám. Má také povinnost dorovnat nedoplatky veřejné obchodní společnosti, na zdravotním a sociálním pojištění, společně s příspěvky na státní politiku zaměstnanosti. Po splnění všech těchto povinností, musí bez zbytečného odkladu, sestavit ke dni ukončení likvidace účetní uzávěrku a předložit ji ke schválení všem společníkům, společně s konečnou zprávou o průběhu likvidace. S tímto předkládá společníkům návrh na rozdělení likvidačního zůstatku mezi nimi.

Likvidačním zůstatkem se rozumí čistý majetkový zůstatek, který vyplynul z likvidace, nebo-li majetkový přebytek, který je po odečtení výdajů a po vyrovnání pohledávek věřitelům. Každý ze společníků si může vyžádat návrh na rozdělení likvidačního zůstatku, i když není tento návrh schválen společníky, nebrání to výmazu veřejné obchodní společnosti z obchodního rejstříku.

Co se týče otázky samotného zániku veřejné obchodní společnosti, zaniká dnem výmazu z obchodního rejstříku, návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku podává likvidátor, ve lhůtě 30 dnů od skončení likvidace. Dnem výmazu veřejné obchodní společnosti z obchodního rejstříku končí i její právní osobnost.

Druhou možností je zrušení veřejné obchodní společnosti, s právním nástupcem. Tato možnost zániku již byla objasněna v jedné z předešlých kapitol, jedná se zde o takzvanou přeměnu veřejné obchodní společnosti.⁶⁴

---

⁶⁴ Zpracováno dle: ELIÁŠ, K., POKORNÁ, J., DVOŘÁK, T.: *Kurs obchodního práva: obchodní společnosti a družstva*. 6. Vydání, Praha: C.H.BECK, 2010, s.81. ISBN 978-80-7400-048-5

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce byla zaměřena na veřejnou obchodní společnost, dle zákona o obchodních korporacích s účinností od 1.1. 2014.

Cílem této bakalářské práce, bylo definovat pojmy a objasnit veřejnou obchodní společnost, která s účinností zákona o obchodních korporacích, přinese několik změn. Cíle bylo dosaženo studia odborné literatury a jednotlivých ustanovení zákona.

Mezi nejdůležitější změny, které nová právní úprava přinese veřejné obchodní společnosti, je možnost založit ji nejen za účelem podnikání, jako je tomu nyní, ale také za účelem správy vlastního majetku.

Další ze změn, je možnost stanovení ve společenské smlouvě, že předmětem vkladu do společnosti může být provedení, či provádění prací, nebo poskytování či poskytnutí služby.

Důležitou informací je, že pro veřejnou obchodní společnost vzniká povinnost, do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona o obchodních korporacích, přizpůsobit společenské smlouvy úpravě zákona a doručit je do sbírky listin. Nestalo by se-li tak, ani na výzvu soudu toto učinit, může v důsledku tohoto dojít až ke zrušení obchodní korporace.

V poslední době začíná být tato forma společnosti populárnější a více vyhledávána. Její celková struktura, je velice jednoduchá, na rozdíl od jiných společností nevytváří povinně základní kapitál, jejím hlavním orgánem je pouze statutární orgán, oproti například akciové společnosti, která povinně vytváří valnou hromadu, dozorčí radu a představenstvo.

Společníci mají při zakládání společnosti, dá se říci, „dveře otevřené“ a širokou škálu možností, vše na čem se dohodnou stačí pouze zapsat do společenské smlouvy, ovšem vše toto v mezích zákona.

I přes spousty kladů této formy společnosti, není až tak často viděna, z důvodu obav ze ztráty celého majetku společníků a dalším důvodem by mohlo být, že problematikou veřejné obchodní společnosti se nezabývá mnoho autorů odborné literatury a tím pádem není společnost detailně seznámena s jejími ať již výhodami, nebo nevýhodami.

Stále zde ale zůstává hlavním důvodem častého nevyhledávání této formy společnosti, obava ztráty majetku společníků, jelikož ručí za společnost celým svým majetkem neomezeně a nerozdílně.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

DVOŘÁK, T. *Osobní obchodní společnosti*. Praha: ASPI – Wolters Kluwer. 2008. ISBN: 978-80-7357-383-6

ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P., JEŽEK, J. a kolektiv: *Kurs obchodního práva, obecná část, soutěžní právo*. 5 Vyd. Praha: C.H. BECK. 2007. ISBN: 978-80-7179-583-4

ELIÁŠ, K., POKORNÁ, J., DVOŘÁK, T. *Kurs obchodního práva: Obchodní společnosti a družstva*. 6. Vyd. Praha: C.H. Beck. 2010. ISBN: 978-80-7400-048-5

JONES, G. *Začínáme podnikat: Starting up*. 1 Vyd. Plzeň: IDEA, Industrial Development Agency. 1992. ISBN: 80-901303-0-5

KORÁB, V., MIHALSKO, M.: *Založení a řízení společnosti: společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost*. Brno: Computer Press a.s. 2005. ISBN: 80-251-0592-X

KUNZ, V., KOZLER, J. *Maturujeme z ekonomie: Základy znalosti každého ekonoma*. 1. Vyd. Ostrava: MIRAGO. 1998. ISBN: 80-85922-47-9

PELIKÁNOVÁ, I., ČERNÁ, S. a kolektiv: *Obchodní právo: společnosti obchodního práva a družstva* 2. díl. Praha: ASPI a.s. 2006. ISBN: 80-7357-149-8

PELIKÁNOVÁ, I. *Komentář k obchodnímu zákoníku*. LINDE PRAHA a.s. 1995. ISBN: 80-85647-52-4

PETRŮ B. *Základy práva*. svazek 10. Praha: MJF. 2003. ISBN: 80-86284-31-X

ZICHOVÁ, J. *Živnostenské podnikání*. 1 Vyd. Brno: KEY Publishing s.r.o. 2008. ISBN: 978-80-7418-001-9

Právní předpisy

Zákon č. 90/2012 Sb. Zákon o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů. ISBN 978-80-7208-921-5

Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. ISBN 978-80-7208-949-9

Seznam použitých internetových zdrojů

BUSINESSCENTER.CZ.: *Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. §6.*

[online].1998-2013 [2013-06-04]. Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/>

EPRAVO.CZ.:*K povaze ručení společníků ve veřejné obchodní společnosti.* [online].

1999-2013[2013-06-10]. Dostupné z: [http://www.epravo.cz/top/clanky/k-povaze-ruceni-](http://www.epravo.cz/top/clanky/k-povaze-ruceni-spolecniku-verejne-obchodni-spolecnosti-81214.html)

[spolecniku-verejne-obchodni-spolecnosti-81214.html](http://www.epravo.cz/top/clanky/k-povaze-ruceni-spolecniku-verejne-obchodni-spolecnosti-81214.html)

IPODNIKATEL.CZ, SPECIALIZOVANÝ PORTÁL PRO ZAČÍNÁJÍCÍ

PODNIKATELE.:*Veřejná obchodní společnost.*[online].2011 [2013-06-04]. Dostupné z:

<http://www.ipodnikatel.cz/Zalozeni-obchodni-spolecnosti/jak-zalozit-verejnou-obchodni-spolecnost-v-o-s.html>

PRÁVNÍ RÁDCE.:*Sídlo právnických osob.*[online].1996-2013 [2013-06-04]. Dostupné

z: <http://pravniciradce.ihned.cz/c1-22647820-sidlo-pravnicky-ch-osob>

STŘEDOEVRÓPSKÉ CENTRUM PRO FINANCE A MANAGEMENT.:*Zrušení, zánik,*

likvidace společnosti.[online].2005-2012 [2013-05-25]. Dostupné z: [http://www.finance-](http://www.finance-management.cz/080vypisPojmu.php?X=Zruseni+likvidace+zanic+spolecnosti&IdPojPa)

[management.cz/080vypisPojmu.php?X=Zruseni+likvidace+zanic+spolecnosti&IdPojPass=37](http://www.finance-management.cz/080vypisPojmu.php?X=Zruseni+likvidace+zanic+spolecnosti&IdPojPass=37)

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Martin Čech

Obor: Právo v podnikání

Forma studia: prezenční

Název práce: Veřejná obchodní společnost dle nové právní úpravy

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 42

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 10

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 5

Počet ostatních zdrojů: 2

Vedoucí práce: JUDr. et Ing. Martin Kohout

